

рольвій грі потребує поглибленого вивчення та розробки методичного інструментарію.

Список використаних джерел:

1. Академія педагогічних наук України Інститут проблем виховання «Словник основних термінів і понять з превентивного виховання» // Тернопіль, 2007.
2. Артемова Л. В. Вчися, граючись. Навколишній світ у дидактичних іграх дошкільнят : кн. для вихователів дит. садків та батьків / Артемова Л. – К.: Томіріс., 1995. – 112 с.
3. Беляєва О. Виховання дисциплінованості у дітей / Олена Беляєва // Психолог. – 2011. – № 40 (472). – 27-29 с.
4. Карасьова К. В. Самодіяльні ігри дитини / Катерина Володимирівна Карасьова, Тамара Олександрівна Піроженко. – К. : Шк. світ, – (Бібліотека «Шкільного світу»), 2011. – 128 с.
5. Коментар до Базового компонента дошкільної освіти в Україні. Науково-методичний посібник / Наукова редакція О. Кононко – К.: Ред. журналу «Дошкільне виховання», 2003. – 243 с.
6. Леонтьев А. Н. Психологические основы развития ребенка и обучения [Текст] / А. Н. Леонтьев; [под ред. Д. А. Леонтьева, А. А. Леонтьева]. – М.: – (Серия «Живая классика»), Смысл, 2009. – 423 с.
7. Мельник І. С. Можливості розвитку адекватної самооцінки дошкільників у взаємодії з дорослими й однолітками / І. С. Мельник // Дошкільна освіта. – 2009. – № 3(25). – 55-62 с.
8. Руководство играми детей в дошкольных учреждениях (Из опыта работы) / Сост. Е. Н. Твертина, Л. С. Барсукова; [под ред. М. А. Васильевой]. – М.: Просвещение, 1986. – 112 с.
9. Словник психолого-педагогічних термінів і понять (на допомогу працівнику сільської школи) / Ю. В. Буган, В. І. Уруський – Тернопіль: ТОКІППО, 2001.
10. Тезаурус методичного працівника / Демченко В. В. – М. Рівне; РОШПО, 2012. – 72 с.

Бикова О.В.

вихователь,

Навчальний Путивльський дошкільний заклад № 4 (ясла-садок)

ОРГАНІЗАЦІЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Гра посідає чільне місце в системі фізичного, морального, трудового та естетичного виховання дошкільнят. Вона активізує дитину, сприяє підвищенню її життєвого тону, задовольняє особисті інтереси та соціальні потреби. А уявити дитинство без неї взагалі не можливо.

Хочеш бути здоровим – грайся,

Хочеш бути розумним – грайся,
Хочеш бути щасливим – грайся! – так стверджує народна мудрість.

Саме гра є ефективним засобом підготовки дитини до «дорослого» життя, її соціалізації, морально-естетичного виховання. За допомогою гри діти можуть оволодіти:

- усією системою людських взаємин – спочатку на емоційному рівні, потім і на інтелектуальному;
- способами практичної і розумової діяльності;
- великим діапазоном людських почуттів;
- поняттями «добро» і «зло», навчитися їх розрізняти;
- морально-етичним нормам, вироблених людством.

Згідно самої загальної класифікації, всі ігри можна віднести до однієї з двох великих груп. Фактором відмінності в них є форми дитячої активності і участь дорослого.

До першої групи, назва якої – «Самостійні ігри», відноситься така ігрова діяльність дитини, в підготовці і проведенні якої дорослий не бере безпосередньої участі. На першому плані – активність дітей. Вони повинні поставити мету гри, розвинути її і вирішити самостійно. Діти в таких іграх проявляють ініціативу, що говорить про певний рівень їх інтелектуального розвитку. У цю групу можна віднести пізнавальні ігри та сюжетні, функція яких – розвивати мислення дитини.

Друга група – ігри навчальні, які передбачають присутність дорослого. Він створює правила і координує роботу дітей до досягнення ними результату. Використовуються ці ігри з метою навчання, розвитку, виховання. До даної групи можна віднести гри-розваги, ігри-драматизації, музичні, дидактичні, рухливі ігри. Від гри навчального типу можна плавно перенаправляти діяльність дитини на етап навчання. Ці види ігрової діяльності узагальнюють її, в них можна виділити ще багато підвидів з різним сценарієм і різними цілями.

Найважливішою передумовою ігрової діяльності дитини є порівняння і ототожнення нею своїх дій з діями дорослого, особистість і дії якого вперше стають для неї зразком не лише об'єктивно, а й суб'єктивно. Якщо у ранньому дитинстві центральним моментом гри були предмет і способи дії з ним, то в дошкільному віці у ній домінують людина, її стан, дії, стосунки з іншими людьми.

За концепцією Д. Ельконіна про історичний характер виникнення рольової гри, гра не завжди супроводжувала дитинство. Її виникнення визначається історичним розвитком суспільства і реальним місцем дитини у системі суспільних відносин.

Рольова гра має соціально обумовлений характер, оскільки у ній дитина діє під прямим чи опосередкованим впливом дорослого.

Мотиви гри містяться у її змісті. Дитину цікавить не так результат, як процес гри. Водночас гра втілює активне прагнення дитини до певної мети, виражає її здатність оперувати предметами, спілкуватися, налагоджувати стосунки з ровесниками тощо. Усе це зумовлює

результативність гри, яка виявляється у пізнавальних, емоційних та інших надбаннях, що дитина накопичує, здобуває під час ігрової діяльності.

Гра є засобом відображення навколишньої дійсності, способом освоєння діяльності, взаємин дорослих у доступній для дитини формі. Дошкільник відтворює точку зору різних людей, вступає з дітьми у різні стосунки, які відображають реальну взаємодію дорослих. Зміст ігрових дій зумовлюється практичними завданнями, які розв'язують дорослі для досягнення певної мети. Тому замість іграшок та інших предметів вони використовують об'єкти, якими послуговуються у своїх практичних діях дорослі.

Дошкільний вік дітей можна умовно розділити на молодший і старший. У молодшому ігрова діяльність дошкільнят спрямована на пізнання речей, зв'язків, властивостей. У старшому у дошкільнят виникають нові потреби, і вони віддають перевагу рольових ігор, ігор серед однолітків. Інтерес до колективних ігор проявляється у дітей на третьому році життя. У дошкільному віці помітне місце займають маніпулятивні, рухливі, пізнавальні ігри. Дитині подобається конструювати як з конструктора, так і з будь-яких підручних матеріалів (пісок, меблі в будинку, одяг, інші предмети).

Колективна гра спочатку схожа на ситуацію, коли кожен грає сам за себе. Діти, маючи свої іграшки, грають, не звертаючи уваги один на одного, але потім виявляється, що це вже загальна гра, у якій є певні правила і яка спрямована на вирішення будь-яких завдань. Згодом ігрова діяльність дошкільнят набуває зовсім інший характер. У дітей розвивається творчість, яким вони хочуть поділитися, у них виявляються організаторські здібності, вони вимагають сюжету для гри. У старшому дошкільному віці починає зростати інтерес до ігор, які відображають доросле життя.

Список використаних джерел:

1. Нурєєва О.С., Шейнфельд З.І. Таємниці адаптації. Психологічні особливості дітей дошкільноговіку. – Х.: Вид. група «Основа», 2007.
2. Нечипорук Н.І, Томей О.П., Розвивальні ігри для дошкільнят. – Х.: вид. група «Основа», 2007.
3. Нечипорук Н.І, Томей О.П., Розвивальні ігри для дошкільнят. – Х.: вид. група «Основа», 2007.
4. Юрченко Н.Ф. Ігрова діяльність старших дошкільників. – Х.: вид. група «Основа», 2011.